

Un tal Joaquim Claret

Isaac Albéniz va néixer a Camprodon: una placa a la casa i un monument a la plaça ho recorden. Alexandre Galí va néixer a Camprodon: una inscripció arran del pont ho explica detalladament. Joaquim Claret va néixer a Camprodon, però no hi té cap monument ni cap placa: la seva memòria no ha tingut la sort dels seus paisans.

Joaquim Claret i Vallès va néixer a Camprodon el 1879, i hi va passar la infància fins que, als deu anys, va anar a l'Escola de Belles Arts d'Olot, on va ser deixeble de Berga i Boix. Més tard va estudiar a Llotja de Barcelona i, l'any 1902, va marxar a París. Josep Pla parla d'ell en una pàgina de *Caps-i-puntes*: «Els primers anys de París van ser molt durs. Però un dia les coses van canviar. La casualitat el va dur davant d'Aristides Maillol, l'escultor, el qual li va donar feina a l'obra. Al taller de Maillol se li presentà el veritable camí de la seva vocació».

En el taller de Maillol, Claret va esdevenir un gran escultor. L'any 1910, quan tenia trenta-un anys, va arribar a París el gironí Ricard Guinó, també contractat pel mestre. Guinó, que només tenia vint anys, va escriure aquell estiu a Carles Rahola: «Dintre pocs dies arribarà una escultura (dona nua) per al museu de Girona; és d'un català, un tal Claret, deixeble d'en Maillol. Desitjaria de vostè que en parlés en el diari, així que l'hagi vista, doncs val la pena de ser comentada. És escultura sòlida, com la del mestre, i d'ànima forta, sense ser vulgar». Sota aquest elogi s'hi amaga l'amistat que van fer Guinó i Claret en el taller de Maillol. Claret va conèixer quinze anys amb el mestre, mentre que Guinó va anar a fer d'executor material de les obres del vell i gloriós August Renoir.

Durant la primera guerra mundial, Claret va fer una llarga estada al seu Camprodon natal, però després va tornar a París, on es va establir pel seu compte a Saint Germain-en-Laye. Durant la segona guerra va anar a raure a Olot; allà va treballar a la fàbrica de sants fundada per Vayreda i Berga, fins que va morir l'any 1965. Pla, que a *Caps-i-puntes* havia dit que «Claret era un gran bon home, molt intel·ligent i d'una habilitat escultòrica remarkable», va reblar el clau de l'elogi a *Darrers escrits*: «L'escultor Claret, el gran bonifaci de Camprodon, ha estat un pràctic de l'escultura perfecta i potser més bon escultor que la gent no creu». El que passa és que la gent no sap qui era Claret, l'artista desconegut que Camprodon ha de reivindicar i recuperar. Encara que no hi tingui

monument ni placa, hi ha obra seva molt visible a diverses façanes de la vila i una extraordinària peça a la porta del cementiri, titulada *El repòs*: una figura que connecta de ple amb l'esperit i l'estil del noucentisme i que dóna la mesura de la seva sensibilitat i de la seva capacitat expressiva. Ara que es torna a parlar tant i tan bé del noucentisme, l'aportació de Claret al moviment —feta, en bona part, des de tan lluny— no hauria de ser menystinguda. El seu nom ha de ser afegit amb tots els honors a la llista dels que van protagonitzar aquell esclat efímer de plenitud artística i cívica.

**NARCÍS-JORDI
ARAGÓ**

EL REPÒS,
de Joaquim Claret,
a la porta
del cementiri
de Camprodon.

